

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): berβáin
Arrieta: berβáin
Bakio: bérβetan oj, berβá in
Bermeo: berβáin
Berriz: bérβa eín, bérβajn
Bolibar: berβá ijn
Busturia: berβá ijn
Dima: berβá in
Elantxobe: bérβa ejn
Elorrio: bérβajn
Errigoiti: berβá in
Etxebarri: berβáin
Etxebarria: bérβajn
Gamiz-Fika: berβá ejn
Getxo: kombértsa, berβáin
Gizaburuaga: bérβáin
Ibarruri (Muxika): bérβetan oj, bérβetan eyón, *bérβajn
Kortezubi: berβáin
Larrabetzu: bérβajn
Laukiz: berβá in
Leioa: berβá in
Lekeitio: bérβetan ejn
Lemoa: berβá in
Lemoiz: berβá in
Mañaria: bérβa eyín
Mendata: bérβa in
Mungia: berβáin
Ondarroa: bérβajn
Orozko: berβáin
Otxandio: bérβajn
Sondika: berβá in
Zaratamo: bérβajn
Zeanuri: berβá in
Zeberio: berβáin
Zollo (Arrankudiaga): bérβa in
Zornotza: berβá in

Araba

Aramaio: bérβa ejn
Gipuzkoa
Aia: its éjn, *xařdúm, *mintsatú
Amezketa: its éjn
Andoain: its éjn
Araotz (Oñati): bérβajn
Arrasate: bérβajn
Arroa (Zestoa): its éyjn, its éjn
Asteasu: its éjn

Ataun: íts éjn
Azkoitia: íts éjn, ísketan áj, páolan aj, paólaŋ xarđún
Azpeitia: its éjn
Beasain: its eyjn
Beizama: its éjn, *ísketaj xarđún
Bergara: bérβetan eyón, bérβa ijn, ísketan eyon
Deba: its éjn, *bařketaj xarđún, *bařketan áj, *bařketan éjn
Donostia: its éjn, ísketan áj
Eibar: bérβa ijn
Elduain: íts éjn
Elgoibar: bérβajn, íts ejn
Errezil: its éjn, *mintsatú
Ezkio-Itsaso: íts éjn, ísketan áj
Getaria: its éjn, ísketán, mintsátu
Hernani: íts éjn, *mintsatú
Hondarribia: its - in, mintsatu
Ikaztegieta: its éjn
Lasarte-Oria: íts éjn
Legazpi: íts eín, ísketan aí, ísketan áj, *ísketaj xarđún
Leintz Gatzaga: bérβá ijn
Mendaro: ísketan aj, íts éjn, bérβetan aj, bérβa éjn, *ísketaj xarđún, *esáten áj
Oiartzun: its éjn
Oñati: bérβa in
Orexa: íts eyjn, its éjn
Orio: its éjn, *ísketaj xarđún
Pasaia: its éjn, ísketan aj, xolás - itén (mark.)
Tolosa: íts éjn, *mintsatú
Urretxu: its éjn, ísketan áj, ísketan éjn, *áittu, *ísketaj xarđún
Zegama: íts éjn
 Nafarroako Foru Komunitatea
Abaurregaina / Abaurrea Alta: elékatu, elékaran gáuđe, mintsátu, its éjn, *entsún
Alkotz: jolásjan aj, sólašean aj, mintsetsen (mark.)
Aniz: sólaštu, sólás-tu, mindsétu
Arbizu: íts eyjn, ísketan (mark.)
Beruete: its éjn, its éjn, ísketan aj, jolásen áj, *mintsáto
Donamaria: sólaša ín, *mintsátu
Dorrao / Torrano: its éjn, its éjn, ísketan áj
Erratzu: sólaš ín, *mín-setu
Etxalar: sólaš ejn, sólaštu, *mintsátu
Etxaleku: xolás ín, íts éjn, íts ín, mintsátu

Etxarri (Larraun): ísketán dae, íts éjn, ísketán áj
Eugi: ddolás in, mintsétu
Ezkurra: íts eyjn, its éin, ddólašean, *míntsatu, *ddolástu
Gaintza: its éjn, *míntsató, *ájj
Goizueta: its éin, its eyjn, ísketan áj, *míntsatu
Igoa: íts éjn, ddolásin áj, ísketán áj, íts in, *míntsatú
Jaurrieta: jařdúki, elékatsen (mark.), mintsátsen (mark.)
Leitzá: íts eyín, íts ejn
Lekaroz: sólás in, mintsétu
Luzaide / Valcarlos: elékatu, mintsátu
Mezkiritz: ddárđuki, áj ðire ddařdukjen, áj ðire elékétan, mintsátu, mintsétsera (mark.)
Oderitz: íts éjn, xolásen áj, íts ejtten áj
Suarbe: ddolásá ijn, aj - jolásjan, ddolásain
Sumbilla: sólaštu, *erájsin
Urdiain: íts - in, ísketán
Zilbeti: mintsátu, jařdúki, élakéyín
Zugarramurdi: sólaš eín, sólašan áj
Lapurdi
Ahetze: sólás in, eleketá aítú, elékétatu, *mintsatú, *its eyin
Arrangoitze: aítu - eléketa, elékétan aítú, *míntsatu
Azkaine: mintsátu, *sólaštátu, *míntso
Bardoze: elhékatu, elhélikiten (mark.), mintsátu, elhéka ari, míntso
Beskoitze: elékétá ajsán, *míntsatu
Donibane Lohizune: mintsátu, mintso
Hazparne: eléyta aísan, *lék*tatú, eléstatu, *mintsátu, *sólašian ajsán
Hendaia: mintsátu
Itxasú: elékatu, eleketa arí, mintsátu, *ðaqſ
Makea: elékátu, *míntsatú, *sólašeán aítú
Mugerre: mintsátu, elekétan ari sólašjan, elhe ein, mintso
Sara: mintsátu, sólašean áj, *mintsó
Senpere: mintsátu, sólaš, sólaštátu, *elékátu
Urketa: élhe ín
Uztaritze: elékétá isan, *míntsatu, *its eyin
Nafarroa Behere
Aldude: míntsátu, elekátu, *iařdúki, *iořdoki
Arboti: mintsátu, míntso, ári elhéketa
Armendaritze: mintsátu, áj - elek*tá, eléketa áj, elékatu, *élé eyin
Arnegi: mintsátu, elékatu

Arrueta: elékª ári, míntsatu, élheka ái, élhaka eóntsi

Baigorri: mintsatu, mintso, elhek ari

Bastida: elheketa ari isan, elhekátatu, ari, mintsátu, elhéitjan (mark.)

Behorlegi: mintsátu, élaka arí, eláka aij, elákatsen (mark.), élaka eyón, *sólašjan, *kaláka (mark.)

Bidarrai: eléketa ári, sólašeán arí, míntsatu

Ezterenzubi: mintsátu, mintsó, elakátu, eláka ari

Gamarte: mintsátu, eláka ari, mintsó, *sólašjan ari

Garrüze: elékajsán, mintsatú, *sólašian ajsán

Irisarri: mintsátu, elékatu, *íts eyín

Izturitze: mintsátu, elhéketan ari isan (?), míntso

Jutsi: mintsatu

Landibarre: mintsátu, elékatsja (mark.), *sólaštátjá (mark.)

Larzabale: míntso, mintsátu, elhéik emájten áhal, elhekátsen (mark.), ai elhéka

Uharte Garazi: eléka aij, elákátu, *míntsatu, *sólaštátu, *sólašjan aij

Zuberoa

Altzai: elhéstátsen (mark.), elhéstan ái, mintsátu, mintsáty, mintsó, elhéstáty

Altzürükü: elhéstan ái, mintsáty (?)

Barkoxe: elhéstáty, mintsátu, elhekáty, elhé eän, elhéstan ái

Domintxaine: mintsátu, elhéka ári, míntso, elhékauntsi, *elhja eman

Eskiula: mintsátu, míntso, elhékan ái, míntsá, elhéran

Larraine: elhéstáty, mintsátu, míntso

Montori: elhéstáty, mintsátsen (mark.)

Pagola: mintsátu, elhéstáty, mintso, elhéstan eáuntsi

Santa Grazi: elhéstáty, mintsátu, elhéstan eáuntsi, míntso, aij - koméšan (?), *elhe eyin

Sohüta: mintsátu, élhéstátsen (mark.), elhéka, elhéstan ái, elhéstáty, míntso

Urdiñarbe: eáuntsi elhéstan, mintsátu, míntso, elheka aij

Ürrustoí: elhéstáty, elhéstan eáuntsi, mintsátu, míntso, elhekáty

2112. Mapa: hablar / parler / speak (to)

GALDERA: 58520

berba egin / berbetal (-)
itz egin / izketan (-)
solas(ta)tu / solasean (-)
ddolastu / ddolasean (-)
mintzatu
el(h)ekeku / elek(et)an ari
el(h)estatu / elhestan (-)
elhe erran
el(h)e egin
elhea eman
barriketan (-)
jarduki(an ai)
a(r)i
konbertzau / ai komesan bestelakoak

- Hitzen bidez norberaren pentsamendua adierazteari nola esaten zaion galduet da.
- Herri batzuetan bereizi egin da norberak norberaren buruarekin egiten duena eta solaskideen artekoa. Hendaian, adibidez: "Ezta geio mintzatzen al", "mintzo da" ç'est il parle... "eskuaraz ongi mintzo da". "Solasean ai die", aldiriz, ez da sekula bakarkakoa. Donibane Lohizunen ere argi azaldu du lekuoak bi pertsonaren artekoaren izendapena: Bi yende or elgarrekin? Sólsasián ai.
- Bestelakoak: aittu (Urretxu), edaxi (Itxasun), entzun (Abaurregaina), erausin (Sunbillaga), esaten ai (Mendaro), kalaka (Behorlegi), paolan ai (Azkoitia), paolan jardun (Azkoitia).

Mungia: Emen errien es ["hitz egin"], emen errien estás esaten eta emen bueltan bere es, eh!
Elgoibar: Itz eittia baño "berba ittia" geixo guk.
Azkoitia: Kóntuk esaten ai baldín bageá "páolan ai gáituk" ... "etzéa béla etorrí" tte "bái, órtxe eón gea páolán".
Orio: "Mintzátu" izate á gáuza batékñ nik jártzen baldin bét... estrópan áste naiz ni ta ni orirotarrakíñ, áyek e beti ónak didála... ta Zuk esaten badezu "gétariarrak óbe dittuk" ta... "eárki mintzatz'ék úa re gétariarrakíñ" o "ní re mintzátu nok eárki órirotarrakíñ" ... Zerbáittetan sartú ta defénditzen ["mintzatu" proposatu ondoren esandakoa].
Abaurregaina: "Entzun" da elekatzea. Elékan daudelaik edo ni elekan naolaik, "entzún diñat orrekin, elekatu inat orrekin".
Ezterenzubi: Norbaitekin elekatu delaik erraiten da "harekin mintzatu niz" eta norbaitekilan au présent balin bada, ordian, "mintzo niz".
Larraine: Untsa elhestatzen dik üskaaz.